

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na dogodku Zlata oljčna vejica 2026**

Izola, 5. februar 2026

Velja govorjena beseda!

Spoštovani Danilo Markočič, predsednik Društva oljkarjev Slovenske Istre,
spoštovani župani in podžupani, spoštovane podžupanje,
drage oljkarke in dragi oljkarji,
cenjeni gostje.

V zelo veliko čast in iskreno veselje mi je, da sem danes z vami na že 32. festivalu zlate oljčne vejice, prazniku slovenskega oljčnega olja.

Že antični misleci so v oljki prepoznali več kot le drevo. Zanje je bila simbol miru, modrosti in vztrajnosti. Hipokrat, oče medicine, je oljčno olje imenoval največje zdravilo, Homer pa ga je opisal kot tekoče zlato. Oljka je tako skozi tisočletja ostala dar, ki povezuje človeka z naravo, tradicijo in zdravjem. To so tudi temelji istrskega oljkarstva.

V slovenski Istri oljka ni le rastlina, temveč je spremljevalka generacij. Prav zato današnji dogodek ni le praznik oljčnega olja, temveč praznik znanja, predanosti in skupnih vrednot, ki jih že desetletja negujete istrski oljkarji.

Na teh temeljih modrosti, vztrajnosti in spoštovanja do narave že več kot tri desetletja deluje Društvo oljkarjev Slovenske Istre, ki ni nastalo po naključju, temveč iz potrebe po znanju, sodelovanju in skupni viziji. Danes, ko imam čast biti med uspešnimi oljkarkami in oljkarji, ki pridelujete ekstra deviško oljčno olje vrhunske kakovosti in ste nekateri prejemniki prestižnih mednarodnih nagrad, težko verjamem, da je bilo oljkarstvo še v osemdesetih letih prejšnjega stoletja v zatonu. Po pozebi leta 1985 je bila panoga na prelomnici. Primanjkovalo je znanja, na srečo pa ne vizije. Prav zaradi vas, ki ste verjeli, bili pripravljeni zavihati rokave, se učiti in prenašati znanje, se začeli povezovati med sabo, združevati izkušnje iz preteklosti z izzivi prihodnosti, je leta 1992 nastalo Društvo oljkarjev Slovenske Istre.

Iz tega poslanstva je nastala tudi zlata oljčna vejica, dogodek, ki je postal simbol odličnosti slovenskega oljkarstva. To ni le tekmovanje, temveč je praznik znanja, predanosti in poštenega dela. Je prostor srečevanja oljkarjev, strokovnjakov in ljubiteljev, kjer se primerjajo okusi, izmenjujejo izkušnje in

Človekovo dostojanstvo v nas, dostojanstvo za vse, dostojanstvo okolju, ki nas obdaja.

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

postavljajo merila kakovosti. Današnji dogodek je tako več kot le razglasitev najboljših olj. Je poklon tradiciji, ljudem in znanju. Je potrditev, da slovenska Istra v oljkarstvu nima le bogate preteklosti, temveč ima tudi jasno in obetavno prihodnost.

Posebno mesto v zgodbi Društva oljkarjev Slovenske Istre in pri razvoju slovenskega oljkarstva ima zaščitena označba porekla – ZOP za ekstra deviško oljčno olje slovenske Istre. Je rezultat dolgoletnega skupnega dela, usklajevanja, strokovnih razprav in predvsem zaupanja med oljkarji, ki ste znali stopiti skupaj v dobro celotne panoge. Slovensko istrsko oljčno olje je bilo prvo živilo v Republiki Sloveniji, ki je prejelo evropsko zaščiteno označbo porekla. Ta dosežek presega pomen posameznega izdelka. Je simbol zrelosti slovenske oljarske skupnosti in dokaz, da znate tradicijo nadgraditi z znanjem, strokovnostjo in odgovornostjo.

Zaščitena označba porekla je jamstvo izvora, kakovosti in pristnosti. Pomeni, da vsaka steklenica nosi v sebi značilnosti prostora, v katerem je nastala, to je njegove zemlje in podnebja ter njegovih ljudi. Pomeni pa tudi spoštovanje do potrošnika in ponos pridelovalca, ki ve, da je njegovo kakovostno delo prepoznano in zaščiteno. Zaščitena oznaka porekla je hkrati zaveza prihodnosti, da boste ohranjali visoko kakovost, jo še nadgrajevali in prenašali na mlajše generacije.

Tudi zlata oljna vejica odpira vrata prihodnosti, saj k sodelovanju ne vabi le izkušenih pridelovalcev, temveč z zavestno in pogumno vizijo vključuje tudi mlade pridelovalce in mlade degustatorje. V času, ko se kmetijstvo spoprijema z izzivom staranja pridelovalcev, ko zanimanje za prevzem dejavnosti pogosto upada in ko med mladimi trud, vztrajnost in »delo z rokami« žal čedalje redkeje veljajo za vrednote, ste vi znali prepoznati priložnost. Znali ste mlade nagovoriti, jih spodbuditi in jim zaupati. Dali ste jim priložnost, da se vključijo, da samostojno opravijo nekatere naloge v zahtevnem procesu nastajanja oljčnega olja in da se z znanjem ponosno preizkusijo tudi na tekmovanju.

Drage oljkarke in spoštovani oljkarji.

Leta 1985 je bilo v Sloveniji le 450 hektarov oljčnikov. Danes številke pripovedujejo popolnoma drugačno zgodbo – zgodbo o vztrajnosti in zaupanju v prihodnost, saj oljčni nasadi obsegajo že 2.650 hektarov. Oljka danes ne uspeva več samo v slovenski Istri, temveč se postopoma in uspešno širi tudi na območja Goriške in Brd. Res je, da je kar 95 odstotkov oljčnikov še vedno v slovenski Istri, kjer ima oljkarstvo svoje naravno okolje, tradicijo in znanje, a prav širitev oljke zunaj tega prostora pomeni izjemno priložnost za dodatno rast, razvoj panoge in utrjevanje vloge oljkarstva kot pomembnega dela slovenskega kmetijstva in kulturne krajine. Prav tako me navdihuje vaše plodno sodelovanje z oljkarji iz zamejstva in hrvaške Istre.

Oljka je drevo, ki ga ne moreš prehiteti. Raste počasi, a živi dolgo. Pozna mraz, veter in sušo, pa vendar vsako leto znova obrodi. Pravijo, da oljke ne sadiš zase, ampak za tiste, ki pridejo za tabo. In prav to je bistvo oljkarstva v Slovenski Istri – je delo, ki presega posameznika in čas, je delo, ki pusti sled.

Prosim, nadaljujte svoje pomembno delo in poslanstvo v dobro slovenskega oljkarstva in Slovenije.

Hvala vam.